

Marc Van den Steen: 'Meer managementinfo uit melk putten'

Eén man voor één miljoen

Verscholen op het industrieterrein in Drongen ligt een van de divisies van de Zweedse melkma- chinefabrikant DeLaval. Dat de omzet het voorbije jaar onder druk stond door de lage melkprijs ontkent Marc Van den Steen, directeur local sales Benelux, niet. De economische crisis staat innovaties, zoals de Herd Navigator, niet in de weg.

tekst **Annelies Debergh**



Drongen, Oost-Vlaanderen, een week voor de start van de land- en tuinbouwbeurs Agribex, in het DeLaval-gebouw op het plaatselijke industrieterrein, gonst het van de drukte. Vol verwachting blikt Marc Van den Steen, directeur, al even vooruit. 'Agribex vind ik altijd fijn om mee te maken. Daar heerst een goede, gezellige sfeer.'

Heen en weer pendelend tussen zijn kantoor in het Nederlandse Steenwijk en dat in het Vlaamse Drongen komt Van den Steen regelmatig met de Vlaams-Nederlandse cultuurverschillen in aanraking. De vergelijking met Nederlandse vakbeurzen, waar het er professioneler en zakelijker aan toe gaat, blijft niet uit. 'In België zijn dit hoogdagen voor de sector. Het voorbije jaar stond de verkoop onder druk door de lage melkprijs. De stijging van de melkprijs zorgt voor een toenemend aantal offertes.'

Paradepaardje van deze editie is de nieuwe Herd Navigator, een managementsysteem gebaseerd op automatische melkanalyse van individuele koeien tijdens het melkproces. In aanloop naar Agribex bekroonde beursorganisator Fedagrim deze noviteit van DeLaval met de Gouden Hoef, een prijs voor de beste innovatie. Van den Steen noemt de Herd Navigator revolutionair. 'De referentiebedrijven die met de Herd Navigator werken zeggen dat ze het systeem niet meer kunnen missen.'

Hoe werkt de Herd Navigator precies?

'De Herd Navigator is een managementsysteem waarbij gebaseerd op de toestand van het dier, de melk automatisch getest wordt op een of meer van vier verschillende parameters. De meting van het progesterongehalte in de melk vertelt wat over de vruchtbaarheid, lactaatdehy-

drogenase is een weergave van de uiergezondheid, het ureumgehalte geeft de voerstrategie aan en bètahydroxyboterzuur zegt wat over de energiebalans en slepende melkziekte. De combinatie van die gegevens met de bestaande informatie uit het managementsysteem resulteert in concrete behandelplannen voor een gerichte aanpak.'

'De Herd Navigator behoedt veehouders voor bedrijfsblindheid. Problemen met slepende melkziekte zien boeren vaak niet. Door meting van bètahydroxyboterzuur in de melk is ketose sneller opgespoord en aangepakt. Dat is de sterkte van het systeem. Het brengt gemoedsrust bij de boer.'

In hoeverre is het systeem praktijkrijp voor toepassing op melkveebedrijven?

'In Nederland werken op dit ogenblik twee referentiebedrijven met de Herd Na-

vigator. In Denemarken zijn dat er acht. Die testbedrijven zijn nu bijna een jaar aan de slag met het systeem en de eerste ervaringen klinken positief. Zelf gaven de bedrijfsleiders al aan dat ze blindelings het systeem volgen en het management van de veestapel beter beheersen. Zo wordt het inseminatiemoment niet langer gekozen op basis van uiterlijke tochtwaarneming, maar afhankelijk van het progesteronniveau in de melk. Op basis van progesteronmeting in de melk vertelt de computer wanneer welke koe tochtig is. Het systeem neemt 95 procent van de tochten correct waar, slechts twee procent levert vals alarm. Wanneer de koe drachtig is, valt dat ook uit de progesterongrafiek af te lezen.'

Herd Navigator brengt wellicht een aardverschuiving mee in het melken.'

'Voor groeibedrijven van 100 koeien en meer levert het systeem zeker een meerwaarde. Ik denk dan vooral in termen van arbeidsbesparing, controle en preventie. Onze slogan is "één man, één miljoen liter". Het familiebedrijf van de toekomst moet in onze optiek een miljoen liter kunnen melken zonder externe arbeidskrachten en dat nog goed kunnen rondzetten ook.'

Welke toonaangevende innovaties staan voor de toekomst nog op stapel?

'DeLaval is actief rond het concept "smart farming". De bedoeling is om bepaalde werkprocessen verder te automatiseren

aan en ook dat zal weer een heel grote stap voor de sector betekenen.'

Hoe melken we over twintig jaar?

'Het aantal automatische melksystemen neemt verder toe. In Nederland kiest de helft van de melkveehouders bij nieuwe projecten voor een melkrobot. Vlaanderen bleef lang achterop, maar inmiddels komt veertig procent van de melkveehouders bij nieuwbouw op automatisch melken uit.'

'In deze regio vinden we de ideale bedrijfsgrootte voor één- en tweeboxsystemen. We leven niet in Mexico waar goedkope arbeidskrachten beschikbaar zijn. Automatisch melken is dan een goed alternatief, zeker vanuit sociaal oogpunt.'



'De melkveehouder moet in de toekomst nog meer manager worden'

'De positieve ervaringen op referentiebedrijven willen we ook op papier krijgen. Daarom doet Vetvice in Nederland een analyse van de verschillen tussen de uitgangssituatie en de huidige managementresultaten van de referentiebedrijven. De vraag is of ze op vroegere aandachtspunten werkelijk beter scoren en of dat we dat ook in cijfers kunnen omzetten.'

Op welk type bedrijven en van welke omvang past de Herd Navigator?

'Het systeem werkt goed voor geïnteresseerde boeren met grote koppels koeien die belang hechten aan de prestaties van de individuele koeien. Werken met de

en die verschillende activiteiten vervolgens op een efficiënte manier aan elkaar te koppelen via ondersteunende computersystemen. De laatste jaren kenden we ontwikkelingen in automatisch melken, later ook automatisch voeren, en nu de automatische melkanalyse.'

'Bij de verdere automatisering van het melkproces komen nu grotere traditionele melksystemen aan bod. Het gaat dan om buitenmelkers waarin we routinematige klussen in de loop van het melktraject willen overnemen. Dat kan gaan om alle melkershandelingen van voorbehandelen, melken tot dippen, of één van die deelactiviteiten. Die technologie komt er

Bij een automatisch melksysteem spenderen melkveehouders evenveel uren aan de koeien, maar ze zijn vrijer wanneer ze dat doen. De gerustheid dat het systeem altijd blijft draaien trekt hen over de streep om naar robotmelken over te gaan. Zeker voor gezinsbedrijven biedt een melkrobot kansen.'

'Fundamentele veranderingen aan melksystemen staan op korte termijn niet op til. Bij automatische melksystemen wordt de stabiliteit nog verder verhoogd en komt de frequentie voor onderhoud steeds lager te liggen. Verder liggen de uitdagingen vooral bij de analyse van melk en wat daar aan managementinformatie uit valt te putten. Eén ding is zeker: de melkveehouder wordt nog meer manager. Het kortetermijndenken moet langetermijndenken worden. Wij Vlamingen kunnen op dat vlak nog wat van de Nederlanders leren.'